

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
Кафедра міжнародних економічних відносин

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Голова Приймальної комісії
Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна

_____ акад. Бакіров В.С.

«_____» _____ 2015р.

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО
ВИПРОБУВАННЯ (ЕКЗАМЕНУ)
на навчання за освітньо-професійною програмою –
магістр/спеціаліст
за спеціальністю 7.03020301 - 8.03020301 –
«Міжнародні економічні відносини»
(денна та заочна форми навчання)**

Затверджено на засіданні кафедри
міжнародних економічних відносин

Протокол № 7 від 21.01.2015 р.

Затверджено на засіданні методичної
комісії факультету міжнародних
економічних відносин та туристичного
бізнесу

Протокол № 6 від 22.01.2015 р.

Затверджено на засіданні Вченої ради
факультету міжнародних економічних
відносин та туристичного бізнесу

Протокол № 7 від 22.01. 2015 р.

Програма вступного екзамену на навчання за освітньо-професійною програмою – магістр/спеціаліст за спеціальністю 7.03020301- 8.03020301 - «Міжнародні економічні відносини»

Укладачі: д.г.н., проф. Голіков А.П.,
к.г.н., проф. Казакова Н.А.,
к.е.н., доц. Непрядкіна Н.В.
к.е.н., доц. Григорова-Беренда Л.І.

Загальні положення

Дана програма є основним науково-методичним документом, що регламентує зміст вступного екзамену. Вона спрямована на забезпечення комплексного підходу до оцінки теоретичної та практичної підготовки вступників, до виявлення рівня їх знань.

Мета програми – визначити обсяг і необхідний рівень теоретичних знань та практичних навичок студента.

Вступник повинен **знати**:

- Сучасну структуру міжнародних економічних відносин;
- сучасні теорії міжнародних економічних відносин ;
- сутність класичних шкіл у теорії міжнародних економічних відносинах ;
- геополітичне положення України в сучасному світі, та її місце за основними макроекономічними показниками, ІРЛП (індекс розвитку людського потенціалу), рейтингом конкурентоспроможності;
- основні суб'єкти та об'єкти міжнародних відносин ;
- міжнародні економічні та фінансові організації, їх роль у міжнародних відносинах ;
- сучасну типологію країн світу, структурні співвідношення між індустріальним, аграрним сектором та сферою послуг різних типів країн світу;
- регіональні інтеграційні економічні утворення країн світу;
- принципи і форми організації зовнішньої торгівлі ;
- механізм формування валютного курсу ;
- форми та умови кредитування міжнародними та регіональними валютно–кредитними і фінансовими організаціями ;
- методи регулювання платіжного балансу держави;
- теоретичні основи з питань правового регулювання зовнішньоекономічних відносин українських суб'єктів господарювання, а також господарської діяльності іноземних суб'єктів;
- практичні знання з правового регулювання у галузі зовнішньоекономічної діяльності;
- теорію та практику використання міжнародного маркетингу;
- сутність світових валютно-кредитних відносин;
- види зовнішньої торгівлі;
- основні задачі обліку та аналізу в зовнішньоекономічній діяльності;
- методи економіко-математичного моделювання світогосподарських процесів (з використанням комп'ютерних технологій).

Вступник повинен **вміти**:

- використовувати отримані знання при здійсненні зовнішньоекономічних операцій;
- здійснювати дослідницькі операції в галузі вивчення міжнародного маркетингу, його організації та управління ним;
- розбиратися у інвестиційних процесах, які відбуваються на міжнародному ринку капіталів;
- аналізувати ринки цінних паперів;

- формувати портфель цінних паперів, переглядати його та оцінювати ефективність портфеля;
- створювати обґрунтоване уявлення про потенціал учасників міжнародних відносин;
- аналізувати і оцінювати зовнішньоекономічний потенціал та експорт, інвестиційну привабливість окремих територій та держав;
- прогнозувати зміни валютних курсів;
- проводити валютні операції;
- за статистичними даними доходів громадян країни розраховувати ВВП;
- орієнтуватися у формах міжнародного кредиту та здійснювати оцінку його вартості;
- використовувати систему нормативно-правових актів, що регулюють зовнішньоекономічну діяльність в Україні;
- визначати експортну орієнтацію галузей економіки країни;
- визначати динаміку та тенденції експорту-імпорту товарів та послуг і розраховувати їх прогноз;
- обирати торгових партнерів для збуту тієї чи іншої продукції з урахуванням спеціалізації господарства партнера, його потреб в певних видах товарів;
- аналізувати стан сучасних світових товарних ринків та ринків послуг;
- самостійно орієнтуватися та розбиратися в складних подіях міжнародного життя;
- складати та заповнювати митну декларацію;
- організувати облік на підприємстві при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності;
- правильно визначити вартість зовнішньоекономічного контракту в залежності від умов продажу;
- розрізняти види зовнішньої торгівлі і правильно відбивати їх в обліку;
- використовувати отримані знання при аналізі міждержавних відносин;
- користуватись сучасними методами економіко-математичного моделювання світогосподарських процесів та комп'ютерною технікою.

Порядок створення організації та роботи атестаційної комісії регламентується Правилами прийому до Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна в 2015 році.

Форма екзаменаційного завдання – тести: 20 тестових завдань (5 балів за кожну вірну відповідь).

Порядок оцінювання тестів (вступники на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем «магістр»/«спеціаліст»)

<i>Кількість вірних відповідей на тести</i>	<i>Оцінка за національною шкалою</i>	<i>Кількість балів</i>
20	5	100
19		95
18		90
17	4	85
16		80
15		75
14		70
13	3	65
12		60
11		55
10		50
9	2	45
8		40
7		35
6		30
5		25
4		20
3		15
2		10
1		5

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ

Тема 1. Країни світу і їх сучасна типологія.

Сучасна політична карта світу. Критерії визначення підсистем в світовому господарстві.

Об'єктивні та суб'єктивні чинники, що зумовлюють різні рівні соціально-економічного розвитку країн світу. Типології країн світу.

Стадії та етапи розвитку країн світу за У.Росту. періодизація технологічних укладів.

Тема 2. Економічні ресурси (фактори виробництва).

Фактори виробництва, їх розподіл за походженням та ступеню спеціалізації, забезпечення ними країн світу. Мобільність факторів виробництва. Зв'язок між забезпеченням країн факторами виробництва та рівнем соціально-економічного розвитку країн.

Тема 3. Міжнародний поділ праці. (МПП)

Географічний і міжнародний поділ праці. Сутність і взаємозв'язок. Економічні теорії як наукове підґрунтя міжнародного поділу праці. Показники участі країн в міжнародному поділі праці. Спеціалізація та кооперування. Чинники сучасного міжнародного поділу праці. Сучасні тенденції. Методи визначення спеціалізації країн світу за ступенем їх участі в МПП.

Тема 4. Міжнародні економічні відносини.

Сутність міжнародних економічних відносин та їх дві головні складові.. Основні форми міжнародних економічних відносин: зовнішня торгівля, науково-технічні зв'язки, інвестиційна діяльність, спеціалізація і кооперація, валютно-кредитні і фінансові відносини, діяльність міжнародних економічних і фінансових організацій.

Тема 5. Теорії міжнародних відносин.

Основні теоретичні напрямки науки в міжнародних відносинах – класична, ідеалістична та марксистська. Класифікації сучасних теорій міжнародних відносин.

Типи та структури міжнародних систем: біполярність та мультиполярність. Сутність і роль держави як учасника міжнародних відносин.

Сутність світогосподарських процесів та їх характеристика у сучасному світі. Методи дослідження міжнародних відносин та зовнішньої політики.

Тема 6. Міжнародна торгівля.

Розвиток теорії міжнародної торгівлі. Меркантилізм - як одна з перших теорій світогосподарських зв'язків. Класичні теорії абсолютних та порівняльних переваг А.Сміта та Д.Рікардо. Теорія співвідношення факторів виробництва Хекшера-Оліна. Парадокс Леонт'єва. Сучасні теорії.

Стандартна модель міжнародної торгівлі. Гравітаційна модель міжнародної торгівлі.

Сучасна міжнародна торгівля: стан, найважливіші тенденції, структура. Стандартна модель міжнародної торгівлі. Сучасна торгівельна політика: протекціонізм та лібералізація. Основні засоби державного регулювання зовнішньої торгівлі. Митно-тарифна система як інструмент регулювання зовнішньоторговельних зв'язків. Нетарифні засоби регулювання міжнародної/зовнішньої торгівлі. Основні форми та методи міжнародної/зовнішньої торгівлі. Зовнішньоторговельні контракти. Міжнародна торгівля послугами. Кон'юнктура світових товарних ринків та ринків послуг. Діяльність СОТ.

Тема 7. Міжнародний рух капіталів.

Сутність руху капіталів. Теоретичне підґрунтя, основні причини та форми руху капіталів. Прямі та портфельні інвестиції. Основні засоби державного регулювання прямих інвестицій. Масштаби міжнародного руху капіталів. Поняття інвестиційного клімату. Інвестиційні ризики. Вплив прямих інвестицій на економіку країни, що їх приймає, та країни - донора.

Сучасні тенденції та географія міжнародного руху капіталів. Світовий ринок позичкових капіталів. Структура та функції. Найважливіші міжнародні фінансові центри.

Україна на міжнародному ринку капіталів.

Тема 8. Транснаціональні корпорації.

Інтернаціоналізація господарської діяльності та міжнародний корпораційний процес. Види міжнародних корпорацій та стратегія їх поведінки. Роль ТНК у міжнародній торгівлі та міжнародному русі капіталу. Вплив ТНК на приймаючі країни та країни базування. Вплив глобалізації на ТНК.

Тема 9. Міжнародний рух робочої сили.

Історичний процес розвитку міжнародної міграції робочої сили. Етапи та шляхи розвитку міграційних процесів. Основні напрямки сучасної міжнародної міграції робочої сили. Основні світові ринки праці: Західна Європа, США, Близький Схід, Латинська Америка.

Наслідки міжнародної міграції робочої сили для країн. Державне регулювання міграції робочої сили.

Участь України в міжнародній міграції робочої сили.

Тема 10. Світова валютна система.

Еволюція світової валютної системи. Міжнародний валютний ринок. Учасники валютного ринку. Функції та структура. Міжбанківський валютний ринок. Валютна біржа. Валютні котировки. Види валютних курсів. Фактори, що впливають на валютні курси та заходи державного регулювання валютних курсів.

Валютний ринок України.

Тема 11. Міжнародна економічна інтеграція.

Сутність та теоретичні засади міжнародної економічної інтеграції. Етапи інтеграційного процесу. Ефекти міжнародної економічної інтеграції. Основні види інтеграційних об'єднань і їх характеристика.

Динаміка інтеграційних процесів. Особливості інтеграції розвинутих країн і країн, що розвиваються.

Роль транснаціональних корпорацій (ТНК) в розвитку інтеграційних процесів.

Регіональні, інтеграційні утворення в Європі, Азії, Америці, Африці.

Україна в міжнародних інтеграційних процесах. Євроінтеграційний вектор та відносини з ЄАЕС (ЄврАзЕС).

Тема 12. Міжнародні економічні організації.

Сучасна система міжнародних організацій. ООН – як координатор співробітництва держав в економічній, соціальній, гуманітарній галузях.

Міжнародні валютно–фінансові організації : Міжнародний Валютний Фонд (МВФ), Всесвітній Банк (МБРР), Міжнародна Асоціація Розвитку (МАР), Міжнародна Фінансова Корпорація (МФК), Європейський Інвестиційний Банк (ЄІБ), Європейський Банк Реконструкції та Розвитку (ЄБРР), ОПЕК.

Співробітництво України з міжнародними фінансово – економічними організаціями.

Тема 13. Світова економічна система і її структура. Проблеми розвитку.

Основні елементи світової економічної структури, її суб'єкти. Структурні рівні.

Геоелекономіка. Етапи геоелекономічної діяльності.

Концепція світ-системи. «Центр», «Напівпериферія», «Периферія».

Світовий відтворювальний процес. Його складові. Проблеми асиметрії у світовому виробництві. Проблеми країн світової «периферії». Стратифікація у рівнях доходів.

Тема 14. Теоретичні засади розвитку і просторової організації світового господарства.

Закони, закономірності і принципи, що діють у розвитку і розміщенні світового господарства.

Концепція сталого економічного розвитку.

Міжнародна система національних розрахунків. Методи розрахунків основних макроекономічних показників. Індекс розвитку людського потенціалу, методика його розрахунку.

Тема 15. Основні макроекономічні показники сучасної світової економіки.

Виробництво ВВП: загальне світове виробництво, середнє світове виробництво на душу населення. Відміни у обсягах виробництва ВВП індустріально-розвиненими країнами і рештою країн світу.

Відміни у обсягах обліку економіко-розвинених країн, країн що розвиваються і постсоціалістичних країн.

Тема 16. Глобалізація.

Сутність глобалізації. Проблеми: зростання диспропорцій у розвитку між країнами «центру» і периферії, нерівномірність розвитку галузей економіки, деіндустріалізація, диспропорції регіонального розвитку, безробіття і міграція населення.

Новий міжнародний економічний порядок. Сутність. Мета. Проблеми втілення в практику міжнародних відносин.

Тема 17. Моделі економічного розвитку національних економік.

Неокласична модель, неокейсіанська модель. Модель «наздогоняючого розвитку». Елементи механізму моделі, її недоліки. Досвід використання.

Інноваційна модель розвитку. Елементи моделі. Форми територіальної організації інноваційної діяльності. Досвід використання.

Тема 18. Економічний розвиток і конкуренція.

Сутність економічного розвитку: його складові. Концепція і стратегія економічного розвитку. Базові складові стратегії економічного розвитку. Конкурентоспроможність, стадії її розвитку. Фактори конкурентоспроможності.

Кластерна ідеологія і конкурентоспроможність.

Тема 19. Методи дослідження світогосподарських процесів: економіко-математичне моделювання та SWOT-аналіз.

Кількісна інформація та обробка даних.

Методи одномірного та багатомірного аналізу. Матричне моделювання.

Лінійне програмування в логічних задачах.

ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ
для вступників на навчання
за освітньо-кваліфікаційним рівнем – спеціаліст/магістр
за спеціальністю «Міжнародні економічні відносини»

Міжнародні економічні відносини

1. Види міжнародної міграції робочої сили. Види міжнародної міграції: кінцева, тимчасова, сезонна, маятникова, добровільна, примусова, робочих і спеціалістів.
2. Географічний поділ праці як основа міжнародних економічних відносин.
3. Економічне середовище міжнародних економічних відносин.
4. Інтелектуальна власність і світовий ринок технологій. Механізми міжнародної передачі технологій.
5. Інфраструктура сучасних міжнародних економічних відносин.
6. Економічні теорії розвитку міжнародних економічних відносин.
7. Кластерний аналіз явищ та процесів у міжнародних економічних відносинах. Призначення, можливості використання. Навести приклад.
8. Масштаби, структура і динаміка міжнародного руху капіталів.
9. Міграція населення і робочої сили. Суть і чинники міжнародної міграції робочої сили.
10. Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР).
11. Міжнародний валютний фонд (МВФ). Співробітництво України з МВФ.
12. Міжнародні транспортні коридори. Україна в міжнародних транспортних коридорах.
13. Основна стратегія ТНК в умовах глобалізації. ТНК і національні держави.
14. Сутність глобалізації. Проблеми: зростання диспропорцій у розвитку між країнами «центру» і периферії, нерівномірність розвитку галузей економіки, деіндустріалізація, диспропорції регіонального розвитку, безробіття і міграція населення.
15. Сутність економічного розвитку: його складові.
16. Світовий відтворювальний процес. Його складові. Проблеми асиметрії у світовому виробництві.
17. Політико-правове середовище міжнародних економічних відносин.
18. Поняття середовища міжнародних економічних відносин, структуризація та особливості.
19. Поняття та основні риси міжнародної світової інтеграції. Найважливіші регіональні інтеграційні утворення в Європі, Азії, Америці, Африці.
20. Провідні вітчизняні та зарубіжні вчені в галузі міжнародних економічних відносин, їх науковий внесок.
21. Регіональні особливості світового економічного розвитку.
22. Регулювання діяльності ТНК на національному і міжнародному рівнях.
23. Регулювання міжнародних міграційних процесів. Адміністративно-правове та економічне регулювання. Одно-, двостороннє, багатостороннє регулювання у межах інтеграційних угруповань.

- 24.Рівні міжнародних економічних відносин (міжнародні економічні контакти, взаємодія, співробітництво, інтеграція).
- 25.Стадії та етапи економічного розвитку. Класифікація країн світу за стадіями та етапами економічного розвитку. Навести приклад.
- 26.Суб'єкти міжнародних економічних відносин (фізичні особи, юридичні особи, держава, міжнародні організації).
- 27.Сутність і мотивація міжнародного бізнесу. Види міжнародного бізнесу.
- 28.Сутність міжнародного науково-технічного співробітництва і основні елементи його структури.
- 29.Сутність глобалізації.
- 30.Суть і еволюція транснаціональних корпорацій (ТНК). Масштаби і специфіка діяльності.
- 31.Форми міжнародної інтеграції.
- 32.Формування і розвиток світових ринків робочої сили.
- 33.Сутність понять: глобалізація, інтернаціоналізація. Спільні риси та відміни.
- 34.Транскордонне співробітництво як специфічна форма міжнародних економічних відносин. Єврорегіони.
- 35.SWOT-аналіз та його використання в оцінці міжнародних економічних відносин.

Світове господарство

1. Виробничі системи глобалізації: кластери, альянси, мережі, територіальні виробничі комплекси.
2. Виробництво ВВП: загальне світове виробництво, середнє світове виробництво на душу населення. Відміни у обсягах виробництва ВВП індустриально-розвиненими країнами і рештою країн світу.
3. Вільні економічні зони. Їх роль та значення у розвитку національних економік.
4. Геоелекономіка. Етапи геоелекономічної діяльності.
5. Економіка найменш розвинених країн.
6. Економічний розвиток і конкуренція.
7. Закони, закономірності і принципи, що діють у розвитку і розміщенні світового господарства.
8. Інноваційна модель розвитку. Елементи моделі. Форми територіальної організації інноваційної діяльності. Досвід використання.
9. Конкурентоспроможність, чинники, що її визначають.
- 10.Концепція сталого економічного розвитку.
- 11.Конкурентоспроможність, стадії її розвитку.
- 12.Кластерна ідеологія і конкурентоспроможність.
- 13.Країни, що розвиваються. Їх участь у світогосподарських процесах.
- 14.Методи дослідження світогосподарських процесів. Регресійний і кореляційний аналіз.
- 15.Міжнародна спеціалізація виробництва. Методика визначення.
- 16.Міжнародний транспорт та інформаційно-комунікаційні системи.
- 17.Моделі економічного розвитку національних економік.

18. Найважливіші транспортні системи світу.
19. Модель «наздоганяючого розвитку». Елементи механізму моделі, її недоліки. Досвід використання.
20. Нові індустріальні країни. Моделі їх економічного розвитку. Позитивний та негативний досвід.
21. Основні макроекономічні показники розвитку світового господарства: світове виробництво ВВП, його розподіл між країнами «центру» і периферії.
22. Основні елементи світової економічної структури, її суб'єкти. Структурні рівні.
23. Сучасна типологія країн світу.
24. Платіжний баланс, його структура та методологія складання.
25. Світова економічна система і її структура. Проблеми розвитку.
26. Сектори світової економіки, тенденції їх розвитку в умовах НТР та глобалізації.
27. Балансові матричні моделі та можливості їх використання для аналізу і конструювання міжнародних торговельно-економічних відносин (на прикладі леонтьєвської матриці «витрати-випуск»).
28. Спільні підприємства (СП). Їх економічна природа і суттєві ознаки. Систематизація СП, організаційно-правові та економічні особливості створення і функціонування СП у світовій господарській практиці.
29. Періодизація технологічних укладів.
30. Сутність і основні риси ринкових структур.
31. Сучасні тенденції у світовій економіці та міжнародному поділі праці.
32. Теоретичні засади розвитку і просторової організації світового господарства.
33. Трендові моделі у прогнозуванні світогосподарських процесів. Навести приклади.
34. Індекс потенціалу людського розвитку (ІПЛР). Методика його розрахунків. Використання.

Міжнародна/зовнішня торгівля

1. Зовнішньоторговельний контракт: структура та зміст, види.
2. Зовнішньоторговельні документи.
3. Методи міжнародної торгівлі.
4. Міжнародна торгівля. Класичні та альтернативні теорії міжнародної торгівлі. Стандартна модель міжнародної торгівлі.
5. Міжнародна торгівля товарами та послугами. Сучасний стан, структура та показники міжнародної/зовнішньої торгівлі.
6. Міжнародний технологічний обмін. Міжнародний інжиніринг.
7. Міжнародний туризм: його види, географія.
8. Нетарифні засоби регулювання зовнішньої торгівлі.
9. Принципи, сутність і рівні регулювання міжнародних торговельних відносин.
10. Світова організація торгівлі (СОТ) та її роль у розвитку та регулюванні міжнародної торгівлі.

- 11.Світовий ринок послуг.
- 12.Страхові послуги на світовому ринку.
- 13.Сутність і сучасні форми протекціонізму.
- 14.Теорія тарифів. Митний тариф і митний податок. Види мит.
- 15.Форми сучасної міжнародної торгівлі.
- 16.Ціноутворення в міжнародній торгівлі. Види цін. Цінові скидки. Базисні умови постачання.

Світові фінанси

1. Еволюція світової валютної системи. Система золотого стандарту, Бреттон-Вудська і Ямайська системи.
2. Міжнародні кредитні відносини і рух міжнародного капіталу
3. Міжнародна система національних розрахунків. Методи розрахунків основних макроекономічних показників.
4. Причини і сутність вивозу (експорту) капіталу. Теорія руху факторів виробництва.
5. Прямі та портфельні зарубіжні інвестиції.
6. Функціональна та географічна структура світового фінансового ринку.
7. Цілі і форми вивозу капіталу.

Список рекомендованої літератури.

1. Бахченлова Н.В., Макуха С.М. Міжнародні економічні відносини / навч. посіб. / за ред. проф. Голікова А.П. – Х.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2010. – 404 с.
2. Географія світового господарства (з основами економіки): Навч. посіб. / Я.Б. Олійник та ін. – К. – Знання. 2011. – 640 с.
3. Голиков А.П., Григорова Л.И. Международная торговля (структура, география, тенденции). Учебное пособие.- Харьков: ХНУ, 2003. – 172 с.
4. Голиков А.П., Грицак Ю.П., Казакова Н.А., Сидоров В.И. География мирового хозяйства: Учебное пособие.– К.: Центр учебной литературы, 2008. –192 с.
5. Голиков А.П., Черномаз П.А. Международные экономические термины: словарь-справочник: Учебное пособие. – К.: Центр учебной литературы, 2008. – 376 с.
6. Голиков А.П., Дейнека О.Г., Позднякова Л.О., Черномаз П.О. Економіка зарубіжних країн: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 464 с.
7. Голиков А.П. Економіка України: навч. посіб. / А.П. Голиков, Н.А. Казакова, О.А. Шуба. – К.: Знання, 2009. – 286 с.
8. Голиков А.П. Економіко-математичне моделювання світогосподарських процесів: Навч. посіб. – 3-тє вид., переробл. і доповн. – К.: Знання, 2009. – 222 с.
9. Голиков А.П., Дейнека О.Г., Позднякова Л.О., Черномаз П.О. Регіональна економіка та природокористування /за ред.. Голікова А.П.: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 352 с.
10. Козак Ю.Г. Міжнародна торгівля: Навчальний посібник. - К.: Центр навчальної літератури, 2009. - 672с.
11. Мальський М.З., Мацяк М.М. Теорія міжнародних відносин. – К., Кобза, 2003 – 528 с.
12. Міжнародні економічні відносини: підручник / за ред. А.П. Голікова, О.А. Довгаль. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – 464 с.
13. Миллюха Г.В., Резников В.В., Чумакова А.С. Международные отношения и мировая политика: Учебное пособие для студентов специальности «международные экономические отношения». – Харьков: Экограф, 2009. – 120 с.
14. Мировое хозяйство и международные экономические отношения: Учебное пособие /Под ред. Голикова А.П. и др. – Симферополь, СОНАТ, 2003. – 432 с.
15. Портер М. Конкуренция. Пер. с англ. - М.: «Вильямс», 2006. – 608 с.
16. Світова економіка: підручник /А.С.Філіпенко, О.І.Рогач, О.І.Шнирков та ін. – К.: Либідь, 2007. –640 с.
17. Світова економіка: підручник /за ред. А.П. Голікова, О.А. Довгаль – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. – 268 с.

18. Україна і світове господарство: взаємодія на межі тисячоліть / А.С.Філіпенко, В.С.Будкін, А.С.Гальчинський та ін. – К.: Либідь, 2002. – 470 с.
19. Філіпенко А.С. Глобальні форми економічного розвитку: історія і сучасність. – К.: Знання, 2007. – 670 с.
20. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: теорія: Підручник для студентів ВНЗ економічних спеціальностей – К.: Либідь, 2008. – 408 с.
21. Черномаз П.А. Международный маркетинг: Учебное пособие. – Х.: ХНУ имени В.Н.Каразина, 2008.- 232с.
22. Шуба Е.А. Международные финансы. Учебное пособие. – Харьков: ХНУ. 2008. – 226 с.
23. Журнал " Мировая экономика и международные отношения".

В.о. зав. кафедри міжнародних економічних
відносин

проф. Казакова Н.А.

Декан факультету
міжнародних економічних відносин
та туристичного бізнесу,
голова атестаційної комісії

проф. Сідоров В.І.

Затверджено на засіданні Приймальної комісії Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, протокол №_____ від _____2015р.